

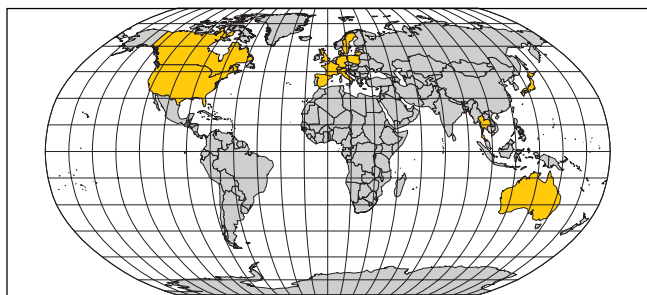
Societas Succinorum in Polonia, centrum międzynarodowej społeczności bursztynników

Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Bursztynników, które odbyło się 31.03.2001 r., postanowiło uwzględnić duży udział członków mieszkających poza granicami Polski i przyjęło uchwałę o uzupełnieniu nazwy o słowo „Międzynarodowe”. Staliśmy się odtąd Międzynarodowym Stowarzyszeniem Bursztynników w Gdańsku z możliwością używania także nazwy angielskiej International Amber Association. Znak towarowy z tekstem łacińskim pozostaje niezmienny.

Wydaje się, że była to decyzja celowa i od jakiegoś czasu przez środowisko bursztynników oczekiwana. Mamy bowiem aktualnie 154 członków, wśród których 32 osoby to członkowie zamieszkali we Francji, Włoszech, Hiszpanii,

Niemczech, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Danii, Szwecji, Litwie, Kanadzie, USA, Australii, Japonii i Tajlandii.

Kraje zamieszkania członków Międzynarodowego Stowarzyszenia Bursztynników w Gdańsku zaznaczono żółtym kolorem.

Już w roku 1999, podczas konferencji zorganizowanej przez Bałtycką Kooperację Turystyczną pod przewodnictwem jej Dyrektora Generalnego, Szweda Arne Elleforsa, Gdańsk został uznany za Światową Stolicę Bursztyny. Stało się tak nie tylko z racji najbogatszej oferty wyrobów i dzieł sztuki z bursztyny występującej na rynku lokalnym, dominacji w eksporcie do wielu krajów świata, ale i lokalizacji pomiędzy największymi trzeciorzędowymi złożami bursztyny w delcie mitycznego Eridanu. Złoża te leżą na obrzeżach Zatok Gdańskiej: na zachodnim wybrzeżu Sambii i przy nasadzie Mierzei Helskiej, w sumie stanowiąc ponad 80% udokumentowanych zasobów bursztyny (sukcynitu) w świecie. Tak ogromne zasoby surowca w trzeciorzędowym złożu również przemawiały za uznaniem stołeczności regionu gdańskiego w dziedzinie bursztynictwa.

Bardzo ważną okazała się tradycja bursztynowych szlaków handlowych, które wiodły z południa w rejon ujścia Wisły po bursztyń zbierany na bałtyckich plażach. Uroda bryłek – po naturalnej fazie obróbki w toku przemieszczania się z morskiego dna na plażę, po ich naturalnym klarowaniu poprzez wygrzewanie na piaszczystym brzegu i po nabieraniu barw w procesie wietrzenia – jest do dziś wzorcem dla kla-

sycznych odmian bursztyny, powszechnie znanych w świecie.

Dziś morze nie jest już tak hojne jak dawniej. Pozostawiło nam jednak na Żuławach Wiślanych, w kilkumetrowej warstwie, bogate nagromadzenia sprzed paru tysięcy lat w postaci dawnych plaż przykrytych osadami wiślany i morskim piaskiem, możliwe do wydobycia wypróbowaną metodą wypłukiwania. Znaczna część tych nagromadzeń leży w obrębie wschodnich dzielnic Gdańska.

Ważne jest także to, że na prawie cały teren Polski bursztyń został w okresie lodowcowym przeniesiony w krach stanowiących zamrożone fragmenty trzeciorzędowego złoża z okolic dzisiejszego Gdańska. Równie piękne odmiany, z intensywnie czerwoną zwierzeliną na zewnątrz i delikatnie kremowym odcieniem wewnątrz bryłek, są dobrze znane z licznych żwirowni. To z nich powstawały ludowe ozdoby kurpiowskie i kaszubskie.

Wśród największych zachowanych brył większość pochodzi właśnie z nagromadzeń polodowcowych. W Muzeum Historii Naturalnej w Berlinie prezentowany jest okaz o masie 9750 g, znaleziony w okolicach Kamienia Pomorskiego. Na wystawie „Bursztyń i bursztynnicy” zorganizowanej przez Stowarzyszenie w grudniu 2000 r. w Chojnicach znalazły się okazy z kolekcji prywatnej wydobyte przed kilkunastu laty w Kamieniu Krajeńskim, w tym największa powojenna polska bryła o masie prawie 3000 g.

Wystawa „Bursztyń i bursztynnicy” w zabytkowej baszcie w Chojnicach.

A więc nie tylko ogromna masa zasobów, lecz także oryginalność i różnorodność okazów stanowi podstawę do lokalizowania w Polsce światowego centrum bursztyny.

W Polsce, a szczególnie w województwie pomorskim, znacząca jest też liczba osób w różny sposób związanych z bursztynem, poprzez naukę, wydobycie, produkcję i handel.

W roku bieżącym odbyły się w Gdańsku już po raz ósmy Międzynarodowe Targi Bursztyny „Amberif”. Są aktualnie największymi targami bursztyny na świecie, na których organizowane są seminaria naukowe, pokazy mody i biżuterii oraz konkursy dla projektantów i wystawców.

W 2001 r. Stowarzyszenie wybrało zasłużonych dla bursztyny – Bursztynników Stulecia – prof. Barbarę Kosmowską-Ceranowicz i założyciela Stowarzyszenia Bursztynników w Polsce mgr. Wiesława Gierłowskiego. Stowarzyszenie wyróżnia też swoich członków, przyznając corocznie statuetki Bursztynnika Roku. W bieżącym roku uhonorowano nią prof. Jana Koteję z Krakowa.

Prezes Stowarzyszenia Bursztynników Wojciech Kalandyk i laureaci tytułu „Bursztynnika Stulecia” Barbara Kosmowska-Ceranowicz i Wiesław Gierłowski.

Stowarzyszenie jest znaną na świecie, prężnie działającą jedyną organizacją pozarządową zrzeszającą bursztynników. Do tej pory:

- jest obecne na wszystkich liczących się imprezach handlowych w kraju i wielu zagranicznych, promując urodę i niezwykłość bursztynu;
- jego członkowie biorą udział w konferencjach i seminariach dotyczących bursztynu zarówno w kraju, jak i za granicą;
- ustanowiło certyfikat jakości, znany na świecie, gwarantujący, że firmy, które się nim posługują, dbają o właściwą jakość towaru, uczciwie, zgodnie z zasadami oznaczając swój towar, przestrzegając dobrych zwyczajów handlowych. Certyfikaty wydawane są naszym członkom w wielu krajach w różnych językach;
- ma własnych rzeczoznawców bursztynu, organizuje dla nich szkolenia i seminaria;
- wydaje kwartalnik „Bursztyznisko” i różnego rodzaju wydawnictwa promujące bursztyń;
- jest obecne w Internecie, ma własną stronę <http://www.amber.org.pl>;
- z usług naszych członków korzystają czasopisma, ośrodki badań gospodarki, urzędy celne, izby skarbowe;

Wierzchołek drzewca sztandaru szkoły „Na Bursztynowym Szlaku” w Lewinie Kłodzkim.

- z inicjatywy i przy wydatnej pomocy Stowarzyszenia powstało i ciągle jest zasilane w ekspozyty Muzeum Inkluzji przy Uniwersytecie Gdańskim. Współpracuje również z Muzeum Archeologicznym w Gdańsku, które stara się kontynuować najstarsze tradycje muzealnictwa bursztynowego w tym mieście, a także z Muzeum Ziemi PAN w Warszawie.

- wspomaga i współpracuje ze szkołami, w których popularyzuje wiedzę o burszynie, pomaga uzupełniać warsztat Liceum Sztuk Plastycznych w Gdyni Orłowie w narzędzia do praktycznej pracy w jubilerstwie i burszynie. Szkole w Lewinie Kłodzkim, która przyjęła nazwę „Na Bursztynowym Szlaku”, ufundowało drzewce do sztandaru zakończone bursztyń.

Stowarzyszenie zostało zarejestrowane 26 maja 1996 r. i do dziś nie otrzymało żadnego wsparcia ze strony miasta, samorządu czy władz centralnych. Pomimo braku zainteresowania i pomocy władz, Stowarzyszenie ma szansę na dalszy rozwój. Bogata działalność świadczy o tym, że są w nim ludzie poświęcający swój czas i pieniądze celowi, w który wierzą, a wierzą, że bursztyń warto promować, bo jest kamieniem niezwyklej urody, wyjątkowym, magicznym, mającym może też właściwości lecznicze, charakterystycznym dla Polski, i z pewnością stanie się jej wizytówką w zintegrowanym świecie, do którego dążymy.

Kolejne wyzwanie to przystąpienie Stowarzyszenia do CIBJO (Confederation Internationale de la Bijouterie, Joaillerie, Orfevriere, des Diamantes, Perles et Pierres) – Międzynarodowej Konfederacji Bizuterii, Srebrnej Zastawy, Diamentów, Perł i Kamieni – i przekonanie tej organizacji, że właśnie w Polsce, Światowej Stolicy Bursztynu, i właśnie w Międzynarodowym Stowarzyszeniu Bursztynników powinno się znaleźć wzorcowe laboratorium bursztynu. Wzorcowe nie tylko dla Polski, ale i dla świata. W przyszłości powinna też powstać Stała Komisja Bursztynu na wzór istniejącej w CIBJO Komisji Perł.

Gabriela Gierłowska
Fotografie: G. Gierłowska

OFIR

PRACOWNIA JUBILERSKA
JĘDRZEJ MAJEWSKI
JAROSŁAW DYTKOWSKI

- ◆ Polecamy biżuterię w szerokim asortymencie wzorów tradycyjnych i współczesnych (detal i hurt).
- ◆ Pełny zakres usług jubilerskich.
- ◆ Oprawa kamieni.
- ◆ Projektujemy i wykonujemy artykuły reklamowe dla firm.

Zapraszamy do współpracy

00-687 Warszawa, ul. Marszałkowska 87
(wejście od ul. Wspólnej)
tel. (022) 622-14-14, tel./fax (022) 622-51-51